

Превентивне виховання

**Держава, виховні
інститути , здійснюють
профілактику негативних проявів
поведінки дітей та учнівської
молоді , допомагають їм виробити
імунітет до негативних впливів
соціального середовища.**

«Основні орієнтири виховання»

Превентивне виховання – це цілісна система підготовчих, профілактичних дій педагогічного колективу спрямованих на попередження, подолання відхилень у поведінці школярів і запобігання розвитку різних форм їх асоціальної, аморальної поведінки.

Сутність

комплексний цілеспрямований вплив на особистість у процесі її активної динамічної взаємодії із соціальними інституціями, спрямованої на фізичний, психічний, духовний, соціальний розвиток особистості; вироблення в неї імунітету до негативних впливів соціального оточення , профілактику, корекцію і подолання асоціальних проявів у поведінці дітей та молоді , а саме :

- ❖ правопорушень (схильність до агресії , крадіжок, брехні та інших вад, що можуть призвести до кримінальних дій);
- ❖ поганих звичок (алкоголізму , наркоманії, тютюнопаління , токсикоманії, то що);
- ❖ статевих порушень та їх наслідків (статевої розпусти , венеричних захворювань, ВІЛ, СНІД , проституції , то що) ;
- ❖ егоцентризму та екологічної брутальності (позитивне ставлення до всього, що оточує, свідомість, підвищення культури споживання , загальноприйнятні норми людської моралі, то що).

Завдання превентивного виховання

- ❖ *створення умов для формування позитивних якостей особистостей;*
- ❖ *забезпечення соціально-психологічної діяльності;*
- ❖ *надання комплексної психолого-педагогічної та медико-соціальної допомоги неповнолітнім;*
- ❖ *забезпечення адекватної соціальної реабілітації неповнолітніх, які вчинили протиправні дії або зловживають психоактивними речовинами;*
- ❖ *сприяння виробленню інтегрованих міждисциплінарних підходів, об'єднанню зусиль різних суб'єктів превентивної роботи*

Мета превентивного виховання

- ❖ Сформувати позитивні якості особистості: правової свідомості, уявлень, переконань, що склалися в суспільстві, почуттів, що регулюють поведінку, активної протидії порушникам законів ;
- ❖ Підвищити правову культуру;
- ❖ Сформувати навичку здорового способу життя;
- ❖ Втілювати профілактику вживання наркотичних , алкогольних і психотропних речовин;
- ❖ Надавати комплексну психолого-педагогічної допомогу неповнолітнім;
- ❖ Забезпечити адекватну соціальну реабілітацію неповнолітніх, які вчинили протиправні дії , або зловживають психоактивними речовинами

Принципи превентивного виховання:

- ✓ **комплексності**
- ✓ **системності**

- ✓ **науковості**

- ✓ **інтегрованості**

- ✓ **наступності**

- ✓ **конкретності**
- ✓ **реалістичності**

- ✓ **демократизму**

- ✓ **мобільності**

- ✓ **законності**

Функції превентивного виховання:

- ❖ *Діагностично - прогностична функція*
- ❖ *Корекційно - реабілітаційна функція*
- ❖ *Освітньо - консультативна функція*
- ❖ *Інтегративно - просвітницька функція*
- ❖ *Регулятивна функція*
- ❖ *Пізнавальна функція*
- ❖ *Охоронна функція*
- ❖ *Комунікативна функція*
- ❖ *Профілактична функція*

Напрямки превентивного виховання :

- ❖ **Правова освіта неповнолітніх**
- ❖ **Формування здорового способу життя**
- ❖ **Моральне здоров'я**
- ❖ **Профілактика асоціальних проявів в поведінці учнів**
- ❖ **Соціальна реабілітація неповнолітніх**
- ❖ **Комплексна психолого - педагогічна і соціальна допомога неповнолітнім**

Педагогічна превенція (рівні):

**Первинна
профілактика
(рання)**

**Соціально –
педагогічна
профілактика**

**Вторинна
профілактика**

**Превентивна
допомога і
корекція**

**Третинна
профілактика
(проти
рецидивна)**

**Адаптація,
реабілітація,
ресоціалізація**

Всі превентивні заходи, які складають систему роботи школи поділяються на три типи:

Первинна соціальна превенція
спрямована на
збереження і розвиток умов,
що сприяють здоров'ю,
збереженню життя дітей,
на попередження несприятливого
впливу на дитину.

Вторинна – якомога раніше
виявлення негативних змін
у поведінці дитини з метою
попередження їх подальшого
розвитку.

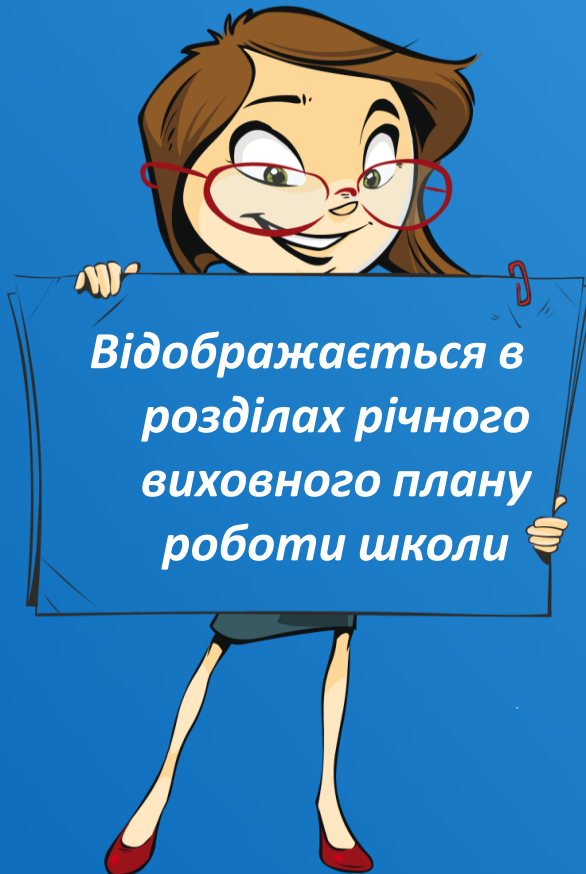
Третинна або цілеспрямована
превенція включає сукупність
заходів, спрямованих на попередження
переходу відхилень у поведінці
дитини в більш важку стадію.

Основні педагогічні умови реалізації якісного превентивного виховання

- ❖ Оновлення виховання шляхом впровадження активних форм і методів виховного впливу на основі досягнень сучасної педагогічної науки .
- ❖ Соціологізація школяра , перетворення його як об'єкта на суб'єкт виховного процесу
- ❖ Системне планування превентивного виховання , визначення чіткої структури ;
- ❖ Стимулювання позитивної соціальної орієнтації учнів
- ❖ Інформаційне забезпечення : аналіз, звіти, діаграми, самоосвіта педагогів, м\о кл. керівників
- ❖ Управлінські рішення: річний план роботи школи, довідки, накази, рішення педради, тощо.

Планування превентивного виховання

*Відображається в
розділах річного
виховного плану
роботи школи*

- Виховні заходи з превентивного виховання учнів 2-11 класів;
- Комплексні заходи з попередження правопорушень , безпритульності та асоціальної поведінки учнів;
- Комплексний план роботи з формування навичок здорового способу життя ;
- План сумісної профілактичної діяльності школи і відповідних служб ;
- Комплексний та індивідуальні плани роботи з дітьми девіантної поведінки .

Суб'єкти-об'єкти превентивного виховання

- ❖ учні школи, неповнолітні, які перебувають на обліку (шкільному, кримінальному, наркологічному);
- ❖ неповнолітні, соціалізація яких відбувається під впливом негативних явищ (групи ризику);
- ❖ неповнолітні, які не мають умов сімейного виховання й опіки;
- ❖ педагогічний колектив навчально-виховного закладу;
- ❖ працівники служби у справах дітей, центрів соціальної служби для молоді, кримінальної міліції й інших правових установ, медичних закладів;
- ❖ працівники засобів масової інформації;

Очікувані виховні досягнення :

Учнів 1-4-х класів:

- ❖ сформованість основ духовно-морального розвитку особистості: само оцінювання , самоконтролю, знання та навички ведення здорового способу життя , усвідомлення цінності власного життя і необхідності збереження здоров'я з раннього дитинства .

Учнів 5-7-х класів:

Усвідомлення :

- ❖ норм та правил власної поведінки та норм соціально важливих для суспільства;
- ❖ наслідків негативного впливу шкідливих звичок на здоров'я людини;
- ❖ сформованість активної життєвої позиції щодо негативних проявів у соціумі;

Учні 8-9-х класів:

- ❖ усвідомлення наслідків негативного впливу шкідливих звичок на здоров'я людини;
- ❖ розуміння необхідності подолання стигматизації та дискримінації людей, що живуть з ВІЛ;
- ❖ вміння визначати свій соціальний статус у соціальній групі, адаптуватися в різних життєвих ситуаціях та конструктивно впливати на них, регулювати власну поведінку;
- ❖ розуміння особистістю своїх прав, свобод, обов'язків.

Учні 10-12-х класів :

- ❖ сформованість життєвих компетенцій, активної та громадської позиції, необхідності дотримуватись конституційно-правових норм, своїх прав, обов'язків ;
- ❖ імунітету до асоціальних впливів, чітке розуміння необхідності ведення здорового способу життя;
- ❖ готовності до виконання різних соціальних ролей;
- ❖ наявності життєвих пріоритетів, цілей та ідеалів.

Показники успішності превентивного виховання:

- ❖ рівень загальної вихованості учнів школи;
- ❖ рівень самооцінки учнів;
- ❖ орієнтація на здоровий спосіб життя, дотримання його норм в повсякденні;
- ❖ наявність (відсутність) сформованих шкідливих звичок у дітей і підлітків;
- ❖ наявність скоєних правопорушень, злочинів учнями школи, ступінь їх важкості;
- ❖ показник кількості учнів , що знаходяться на обліку в школі, ВКМСД, ССД.
- ❖ динаміка пропусків занять учнями без поважних причин;

Контрольно – аналітична діяльність стану

превентивного виховання:
реалізується засобами:

- ❖ аналіз рівня вихованості учнів школи;
- ❖ виконання вимог «всеобучу»;
- ❖ контроль відвідування занять учнями школи адміністрацією, його системний моніторинг;
- ❖ контроль рівня обізнаності класних керівників із зазначеного питання;
- ❖ відвідування тематичних класних годин;
- ❖ щоквартальний аналіз роботи школи і прийняття управлінських рішень, динаміка розвитку.